

Vožnja v naravnem okolju: ureditev, ki jo prinaša novelirani Zakon o ohranjanju narave

Državni zbor je sprejel spremembe [Zakona o ohranjanju narave](#), ki veljajo od 8. julija 2014 dalje. Tega dne je prenehala veljati tudi Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju iz leta 1995.

V nadaljevanju predstavljamo novo ureditev vožnje s kolesi in vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju. Na novosti v besedilu posebej opozarjamo.

Na koncu podajamo nekaj vprašanj, ki smo jih prejeli po sprejemu novele zakona, in odgovorov nanje.

Vožnja s kolesi

Vožnja s kolesom v naravnem okolju je dovoljena:

- po gozdnih cestah (kot doslej, gl. zakon o gozdovih)
- na utrjenih poteh, če temu ne nasprotujejo lastniki ali upravljavci teh poti. Utrjena pot je tista, ki je utrjena z gradbenimi posegi ali je utrjena s peš hojo ali z vožnjo (novost, gl. 28d člen zakona o ohranjanju narave).
- po gozdnih vlakah, če je vlaka posebej označena (kot doslej, gl. zakon o gozdovih),
- po planinskih poteh, če je pot posebej označena (kot doslej, gl. zakon o planinskih poteh),
- v okviru javne prireditve. Potrebno je predhodno soglasje Zavoda za ohranjanje narave in pozitivni mnenji Zavoda za gozdove Slovenije, če je prireditev na gozdnih zemljiščih oz. Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v primeru kmetijskih zemljišč. Soglasje se poda s pogoji, ti pogoji pa so del dovoljenja za javno prireditev, ki ga izda upravna enota (novost, gl. 28.c člen zakona o ohranjanju narave, [postopek](#)).

Za dovoljeno vožnjo s kolesi v naravnem okolju veljajo tudi vse izjeme za opravljanje dejavnosti, službene vožnje in opravljanje raznih nalog (novost, naštetje so v 5. odstavku 28.b člena zakona).

V vseh drugih primerih vožnja s kolesom v naravnem okolju ni dovoljena.

Zainteresirane občine bodo v okviru občinskih prostorskih načrtov določile posebna območja za rekreacijo in šport, ki bodo izrecno vključevala tudi vožnjo s kolesi (npr. kolesarski parki). Ta območja niso naravno okolje in zanje režimi iz zakona ne veljajo (novost, gl. četrti odstavek 28.d člena zakona).

Vožnja z vozili na motorni pogon

V naravnem okolju je vožnja omejena le na prometno infrastrukturo, torej na javne ceste in na nekatégorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet ter na gozdne ceste (kot doslej, gl. tretji odstavek 28.b člena zakona o ohranjanju narave).

Izjema je ustavljanje in parkiranje v 5-metrskem pasu ob cestah (kot doslej) ter parkiranje v okviru javnih prireditvev (novost, gl. četrti odstavek 28.b člena zakona o ohranjanju narave).

Izjema so tudi službene in podobne vožnje, ki pa veljajo le, če dostop ni mogoč po javnih cestah. Izjema velja tudi za dostop do objektov, ki niso neposredno povezani z javnimi cestami in nekatégoriziranimi cestami, ki se uporabljajo za javni cestni promet. Do takih objektov je seveda dovoljeno dostopati tudi po nekatégoriziranih cestah (npr. kolovoz), ki po tem zakonu spada v naravno okolje (deloma novost, gl. 28.b člen zakona o ohranjanju narave).

Javne prireditve vožnje v naravnem okolju so dovoljene izven zavarovanih območij narave, izven območij narave s posebnim statusom in izven območij, varovanih s predpisi o urejanju gozdov, in sicer na podlagi dovoljenja, ki ga izda upravna enota. Potrebno je predhodno soglasje Zavoda za ohranjanje narave in pozitivni mnenji Zavoda za gozdove Slovenije oz. Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Soglasje se poda s pogoji, ti pogoji pa so del dovoljenja za javno prireditvev (novost, gl. 28.c člen zakona o ohranjanju narave, [postopek](#)).

Zainteresirane občine bodo v okviru občinskih prostorskih načrtov določile posebna območja za rekreacijo in šport, ki bodo izrecno vključevala tudi vožnjo z vozili na motorni pogon. Ta območja bodo morala biti predhodno v postopkih okoljskih presoj tudi ocenjena kot primerna za namene vožnje z vozili na motorni pogon (novost, gl. četrto alinejo tretjega odstavka 28.b člena zakona o ohranjanju narave).

Vozila na motorni pogon – če nimajo registrskih tablic – morajo biti označena in evidentirana (novost, gl. 28č člen zakona o ohranjanju narave). Ta zahteva prične veljati od 1. januarja 2017.

Zaostren je nadzor:

- Prekrškovni organi (inšpekcija, naravovarstveni nadzorniki) so odslej pooblašteni, da zasežejo vozila na motorni pogon, s katerim je bil storjen prekršek vožnje, ustavljanja ali parkiranja v naravnem okolju, in sicer v primeru vožnje nad gozdno mejo oziroma na zavarovanem območju, če je to prepovedano v aktu o zavarovanju, ter v primeru povratništva (novost, gl. 153.a člen zakona o ohranjanju narave).
- Naravovarstveni nadzorniki odslej ustavijo voznika vozila na motorni pogon, ki vozi v nasprotju z določbami zakona ali akta o zavarovanju ter od njega zahtevajo vpogled vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje oziroma listino, s katero ugotovi istovetnost voznika (novost, gl. tretji odstavek 155. člena zakona o ohranjanju narave).
- Uvedena je tudi možnost, da se za storitev prekrška vožnje z vozilom na motorni pogon, ko ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, uvede prekrškovni postopek proti lastniku ali imetniku pravice uporabe tega vozila (gl. peti odstavek 161. člena zakona o ohranjanju narave).

V noveli ni več prepovedi organiziranih voženj v gozdnem prostoru. V zavarovanih območjih pa bodo organizirane vožnje lahko omejili, če se bo izkazala potreba, z aktom o ustanovitvi zavarovanega območja (novost).

Več o postopku spreminjanja pravne ureditve vožnje v naravnem okolju na: http://www.mko.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/voznja_v_naravi_omejitve/.

Vprašanja in odgovori:

Ali ta zakon ureja tudi ježo v naravnem okolju?

Odgovor: Ne, novelacija zakona ježe ne ureja.

Gozdno vlako kolesarji sedaj nelegalno uporabljajo za spuste. Lastnik vlake se strinja, da bi spuste s kolesi na njej dovolili. Kako lahko to uredi?

Odgovor: Novelacija zakona o ohranjanju narave tu ni prinesla sprememb, velja Zakon o gozdovih (40. člen). Ta določa, da vlake, na katerih je dovoljena vožnja s kolesi, določi Zavod za gozdove v območnih načrtih in nato vlako v naravi označijo sporazumno lastniki, Zavod za gozdove in občina.

Kako naj krajani reagirajo, če opazijo kršitev predpisov?

Odgovor: Inšpektorat, pristojen za naravo, lahko postopek proti kršitelju uvede, če prejme podatke o njem. Če je kršitelj neznan, kršitve pa so pogoste, lahko inšpektorat preventivno poostri nadzor. Koristno je tudi, da občani na ponavljajoče kršitve opozorijo društva oz. združenja, saj tudi ta delujejo preventivno in ozaveščevalno.

Ali je zaseg vozila na podlagi novele zakona o ohranjanju narave trajen?

Odgovor: O trajnem zasegu odloča sodišče.

Povzela: B. Ogorelec

Ljubljana, 31. julij 2014